

Jaarverslag 2017 Haiku Kring Nederland

Bestuur

Voorzitter:	Arie de Kluijver
Secretaris:	Henk van der Werff
Penningmeester:	Bas Kool
Lid:	Inge Steenmeijer
Lid:	Joos Geerts

Bestuursvergaderingen

Het bestuur heeft in 2017 tweemaal vergaderd: 19 januari en 21 september, beide vergaderingen waren in Hoogland. Daarnaast heeft waar nodig besluitvorming via e-mail plaatsgevonden.

Algemene Ledenvergadering

De jaarlijkse Algemene Ledenvergadering werd gehouden op 25 februari 2017 in De Grondslag in Bunnik.

Statutaire doelstelling

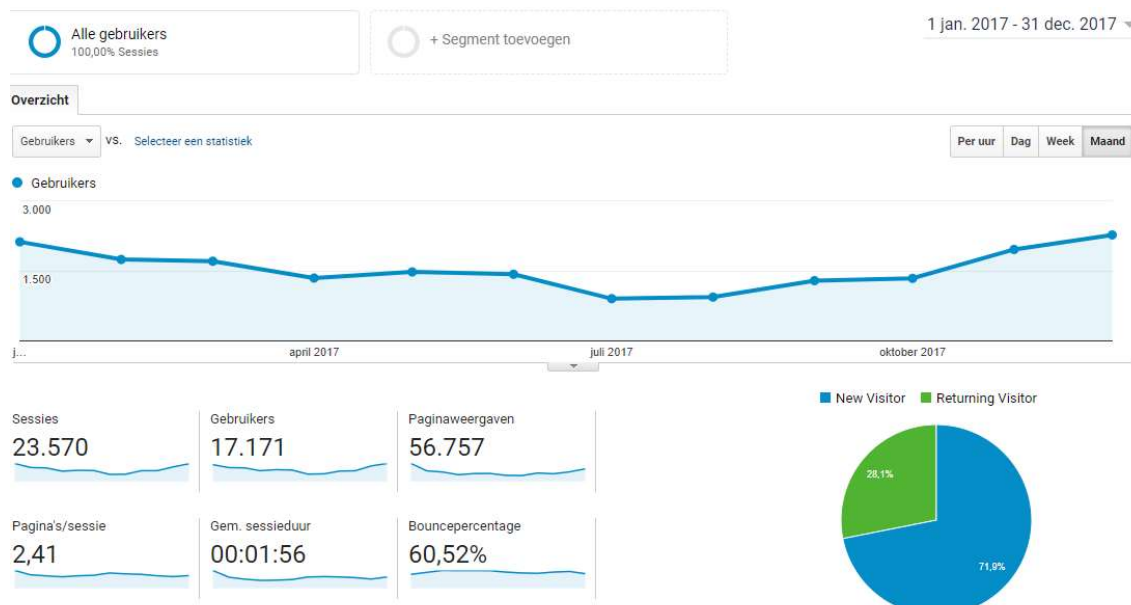
De statutaire doelstelling van HKN is *het stimuleren van studie, het lezen over en het schrijven over tanka, haiku en senryu en tevens het bevorderen van contacten tussen degenen die zich hiermee bezighouden in binnenland en buitenland*. Dat wordt onder meer gerealiseerd door het uitgeven van het tijdschrift Vuursteen, Nieuwsbrief van het bestuur, Ontmoetingsdagen, onderhouden van de website, geven van workshops, promotieactiviteiten, de HKN bibliotheek en activiteiten van leden.

Voor een kort verslag over het tijdschrift Vuursteen wordt verwezen naar de bijdrage van de redactie verderop in dit verslag.

Sociale media en de nieuwsbrief

De website van de HKN is www.haiku.nl. De redactie van de website wordt gevormd door Arie de Kluijver en Henk van der Werff.

Het bezoekersaantal van de website ligt gemiddeld rond de 1500 opgevraagde pagina's per maand, met een dip in de zomermaanden en een piek in december. In totaal zijn er 17.171 (12.518 in 2016) bezoekers geweest, die in totaal 56.757 pagina's (44.006 in 2016) hebben bekeken. Zie de afbeelding op de volgende pagina.

De nieuwsbrief wordt via de mail verstuurd, die ook niet-leden via de website toegestuurd kunnen krijgen. Leden zonder internet / e-mail krijgen de nieuwsbrief nog per post opgestuurd. De digitale *Nieuwsbrief* is in 2017 viermaal verschenen.

Op Facebook is een afdeling actief:

- De Haiku Nederland Groep, beheerd door Jaap de Mol en Marjan Bertrums, waar inmiddels 263 (179 in 2016, 106 in 2015) mensen lid van zijn.

De website www.tanka-kyoka-sedoka.com is overgenomen door Arnold Vermeeren.

Er zijn twee websites bijgekomen:

- www.haikubibliotheek.nl en wordt beheerd door Henk van der Werff. Op deze website zijn uitgaven te vinden over Japanse dichtkunst
- www.tanka-tanbun.com Deze website is in het leven geroepen door Simon Buschman en bevat informatie over de tanbun (proza met een tanka) en tanka.

Henk van der Werff

De HKN heeft inmiddels ook een eigen kanaal op youtube.com die gebruikt wordt om promotiefilmpjes te plaatsen, zoals een oproep aan kinderen om deel te nemen aan de World Children Haiku wedstrijd, of een filmpje over het ontstaan van de bundel van de kern Almere.

Ontmoetingsdag in Nijmegen

Meer dan 40 liefhebbers van het minimalistische vers trotseerden de verlokkingen van een zonnige herfstdag om zich te verzamelen temidden van de ontelbare dichtbundels van Wim van Til. In zijn welkomstwoord meldt HKN-voorzitter Arie de Kluijver verheugd de ledenaanwas van de HKN. Hij vraagt nog eens aandacht voor de Wereld Kinderen Haiku Wedstrijd 2017-2018. Ook zou het mooi zijn als er in het onderwijs meer aandacht zou komen voor haiku. Op de rol staat ook een tanka-competitie met aanmoedigingsprijzen in 2018.

De **lezing** door Klaus-Dieter Wirth, die we kennen van zijn boeiende reeks 'Haikubouwstenen' in Vuursteen, is een interessante uiteenzetting over onder andere de kenmerken van haiku-vorm en -inhoud. De lezing kunt u nalezen op <http://haiku.nl/ontmoetingsdag-2017/>. Hier wordt volstaan met het aanstippen van enkele punten, die stof voor een boeiende discussie opleverden:

- Kende Bashō ook al al die regels ? Of hoefde dat toen nog niet... Wie bepaalt die regels ? Of zijn dit eigenlijk meer adviezen om te komen tot goede haiku's ?
- Klaus-Dieter raadt aan, haiku's zo kort mogelijk te houden, en geen leestekens te gebruiken. Voor anderen blijkt het 5-7-5 -schema een traditioneel houvast te bieden. Mogelijk helpt een bepaalde mate van keuzevrijheid waar iedereen zich '*haiku-happy*' bij kan blijven voelen ?
- Haiku in onderwijs-curricula, en promoten bij de jeugd – of moeten we gewoon erkennen dat het lezen en schrijven van haiku meer een bezigheid voor de 'rijpere leeftijd' betreft ? Of is ook dit een kwestie van en / en-mogelijkheden in plaats van of / of ?

Tijdens een **voedzame lunch** kon er geanimeerd verder gediscussieerd worden in een van beide aquaria, waarheen ook diverse dranken en zelfs karnemelk werden aangedragen. Na de lunch was er **muziek**: Naomi Sato zorgde met haar bijzondere shō-instrument voor een rustgevend, bijna meditatief concertmoment. Ook gaf ze uitleg over de geschiedenis en het instrument zelf, dat ook in verband gebracht kan worden (qua vorm en betekenis) met de feniks. Tenslotte hadden we nog de eer om een première mee te maken van een stuk dat door een Nederlander werd gecomponeerd.

Daarna boden **vier verschillende workshops** gelegenheid om zelf creatief aan de gang te gaan: De **ginko**-wandelaars hadden geluk met het mooie weer en konden onder leiding van Marian Bertrums langs Nijmeegse lokaties zwerven (Markt, Valkhofkapel, uitkijkpunt over de Waal) om inspiratie op te doen voor het schrijven van *ad hoc-haiku's*, die daarna aan elkaar konden worden voorgelezen. Intussen begeleidde Jaap de Mol een **tanka**-workshop voor een selecte groep deelnemers. Na afloop meldde Jaap tevreden dat wat betreft het aantal deelnemers het adagium '*less is more*' toch maar weer eens van toepassing was gebleken. In

de beide aquaria werden tegelijkertijd nog twee workshops gegeven. In de **haiku**-workshop door Jeanine Hoedemakers werden onder andere 'doorgeef-haiku's' ingezet 'om het ego enigszins los te weken'. Bovendien werd er gebrainstormd over vernieuwende ideeën als '(door)denkers op dieet'. Enkele resultaten:

*uit de bamboefluit
klinkt de ijle hoge toon
schijnbaar grenzeloos*

Liesbeth Staal

*de pennen krassen
over het blanco papier
een haiku welt op*

Riek Stegeman

In de ruimte ernaast vond de **haiga**-workshop van Kiyo Fujiki en Tini Haartsen-Slappendel plaats. De dunne scheidslijn tussen haiku-tekst en haiga-beeld werd akoestisch verwoord door een gehorig muurtje: desgewenst konden de haiga-mensen de haiku's die in de haiku-groep gedeclameerd werden, zo overnemen in hun tekening. Omgekeerd konden de haiku-deelnemers 'multi-tasks' door tegelijk iets over haiga op te steken, waarbij af en toe als rustpunt het geluid van een soort 'tempelbel' leek te klinken. Deze interessante interactieve 'cross-over' vormde dan op zichzelf ook weer inspiratie als haiku-moment...

Na een korte theepauze volgde nog een **afsluitend** verslag van elke workshop, en het slot- en dankwoord door de voorzitter, die door de deelnemers eveneens werd bedankt voor zijn rol als 'kartrekker'. Luisterend naar de eerste reacties: een geslaagde ontmoetingsdag !

*het dunne wandje –
vandaag twee workshops
voor de prijs van een*

*ontmoetingsdag –
hun gezichten zien
en stemmen horen*

Verslag door: Marc May

Workshops en promotie

In Leiden is in 2017 flink aan de weg getimmerd om haiku te promoten. De eerste bundel van de Leidse Haikukern 'Woorden als muziek' is op 19 januari aangeboden aan Robert Strijk, wethouder Cultuur van de stad Leiden. Ook heeft de Leidse Haikukern een optreden verzorgd tijdens het Leids Amateurkunst Festival op 27 oktober samen met shakuhachi speler Kees Kort en gitarist Maarten Witkam.

Tijdens de druk bezochte Japanmarkt op 4 juni in Leiden is promotie gemaakt voor haiku. Meer dan 3.000 mensen bezochten de vele kraampjes met Japanse producten zoals prenten, kimono's, porselein en natuurlijk sushi. Ook voor fans van de moderne Japanse popcultuur, zoals cosplay, manga en anime merchandise, is er genoeg te doen. In de stand van Haiku Kring Nederland werden boeken verkocht en veel vragen beantwoord. Veel dank aan de stand bemensing van de Leidse Haikukern.

In 2017 bestond de vereniging Friese Natuurfotografen 25 jaar en ter ere hiervan is een jubileum fotoboek uitgegeven. Aan Haiku Kring Nederland is gevraagd haiku's te schrijven bij twaalf natuurfoto's. Leuk te zien dat de foto's behoorlijk wat creativiteit heeft losgemaakt. Het boek 'wonderlijk Friesland in vier seizoenen' is te koop via: <http://vnf-friesland.nl/wonderlijk-friesland-in-vier-seizoenen>.

Ook in Almere is er door de kern flink aan de weg getimmerd. Hun bundel "Een kring op de zeebodem" is op 16 oktober aangeboden aan de wethouder van cultuur in Almere, Dhr. F. Huis. Hieraan voorafgaand is er op 15 september een radio-interview gegeven over haiku en de nieuwe bundel bij radio Flevoland en is de bundel uitgereikt op de ledenvergadering van Flevolandschap.

De 15de Internationale Kinderen Haiku Wedstrijd

Dit jaar heeft de HKN besloten om mee te doen aan de 15de World Children's Haiku Contest, een tweejaarlijks terugkomende wedstrijd. Deze wedstrijd is door Japan onder sponsorship van JAL al 14 maal eerder georganiseerd en is bedoeld voor kinderen tot 16 jaar. Voor de uitrol in Nederland kregen wij (beperkt) budget vanuit Japan.

De organisatie en uitvoering bleken wat meer voeten in de aarde te hebben dan aanvankelijk gedacht en stillletjes gehoopt. Allereerst moest het materiaal dat in het Engels werd aangeleverd, volgens een strak voorgeschreven format in het Nederlands vertaald teruggestuurd worden naar Japan, waar het Nederlandse materieel na verwerking weer aan ons werd vrijgegeven, waarna het uiteindelijk hier gebruikt mocht worden. Daarmee konden we van start gaan.

Maar wat heb je verder nodig? Een jury, comité van aanbeveling, ambassadeurs, maar vooral kinderen, veel kinderen. En hoe bereik je die?

Allereerst werd er een plan de campagne gemaakt, aandachts- en actiepunten gedefinieerd, pta's aangewezen, deadlines vastgesteld en rollen toebedeeld. Dankzij het netwerk van onze voorzitter Arie, de inzet van Jaap de Mol met zijn educatieve talenten en jarenlange haiku-ervaring, en de structurele kracht en niet aflatende energie en ideeënstroom van Rolf Jan den Adel van Haiku-kern Alphen a/d Rijn is het gelukt.

De jury bestaat uit houtsnedekunstenares Henriette Boerendans (o.a. Daar Buiten Slaapt een Aap en Nul is een Raar Getal), kinderboekenschrijfster Bette Westra (o.a. Held op Sokken en Doodgewoon) en onze eigen onvolprezen Marian Poyck.

Het Comité van Aanbeveling bestaat uit Herman van Rompuy en Kris Schiermeijer (directeur Japanmuseum Sieboldhuis).

We hadden geen idee hoeveel inzendingen er zouden zijn: 1? Of misschien wel 4000? Op 15 januari waren het er 103. Een aantal dat nog goed te behandelen en te jureren is, zeker voor zo'n eerste keer. Woensdag 16 mei is de Nederlandse prijsuitreiking gepland in het Sieboldhuis. En over 2 jaar gaan we er weer voor. Tijdige benadering van scholen en het houden van workshops zal ons waarschijnlijk helpen een nog veel groter aantal inzendingen te verwezenlijken.

HKN Bibliotheek

De HKN bibliotheek was ondergebracht in het Poëziecentrum Nederland in Nijmegen en is gehuisvest op dezelfde locatie als de Bibliotheek Gelderland-Zuid. Wij zijn Wim van Til dankbaar voor zijn inspanningen.

Haikukernen

Momenteel zijn er meerdere kernen actief, te weten:

- Almere
- Alphen aan de Rijn
- Arnhem
- Haaglanden
- Leiden
- Noordoost (Groningen)
- Rotterdam
- Veluwe
- Zaanstad
- Zeeland

Helaas is de kern Midden-Nederland gestopt. Er zijn weer initiatieven om een e-mailkern te starten.

Verslag ledenadministratie 2017

Aantal leden op 1-1-2017	197
In 2017 overleden	-2
Gerard Lodder	
Mevrouw Scholte	
Aantal opzeggingen	-22
Nieuwe leden in 2016	63
Royementen	-4
Aantal leden per 1-1-2018	232

Alle leden ontvangen Vuursteen. Behalve 5 exemplaren van Vuursteen voor de bibliotheek van de HKN sturen we een exemplaar naar de Koninklijke Bibliotheek, de Openbare Bibliotheek Amsterdam, de Universiteitsbibliotheek Leiden, het ZBplanbureau en Bibliotheek van Zeeland, het Nederlands Letterkundig Museum, de uitgeverij Kairos, de uitgeverij Kontrast en de redactie van "Schreef".

Ook de British Haiku Society en de Haiku Society of America krijgen een exemplaar van Vuursteen toegestuurd.

Leden van het bestuur van de HKN en de redactieleden ontvangen enkele extra exemplaren voor "promotionele doeleinden".

Inge Steenmeijer

Jaarverslag Vuursteen 2017

Het tijdschrift verscheen in de maanden maart, juni, september en december.

In totaal heeft de redactie 131 stukken kopij ontvangen, waaronder een reeks van 13 artikelen van Klaus -Dieter Wirth. Er zijn 5 stukken kopij minder bij de redactie binnengekomen dan in het jaar 2016. De totale kopij is een verzameling van verzen voor het ingezonden werk, artikelen, rubrieken zoals De klassieken herlezen, Samen bouwen, Bekroonde verzen, In memoriam, haibuns, de kukai, de opgaverubriek, boekbesprekingen, nieuwe publicaties, verslagen, mededelingen en vonkjes.

77 stukken kopij waren voor publicatie geschikt en het grootste deel is in 2017 verschenen. De rest zal in 2018 gepubliceerd worden. Met de artikelen van Wirth kunnen we weer jaren vooruit. Voor het ingezonden werk werden in totaal 1045 verzen aan Riet De Bakker gestuurd. Dit zijn er ongeveer 50 meer dan in 2016. Hieruit werden 126 haiku's en tanka's in

de rubriek *Keuze uit ingezonden werk* of als *Vrij blad* gepubliceerd. Dit is 12%, beduidend meer dan in 2016, toen werd 8,3% van alle verzen die opgestuurd werden, gepubliceerd.

De jaargang telde 160 pagina's. Verdeeld over vier nummers werden 49ⁱ pagina's volledig gevuld met poëzie: verzen uit het ingezonden werk, vrije bladen, de verzen uit de kukai, de bekroonde verzen en de pagina's uit artikelen die vrijwel volledig met verzen waren gevuld. In 2016 waren dit 46 pagina's.

Van verschillende auteurs werden haibuns gepubliceerd: 18 pagina's, dit is exclusief de pagina's met haibun in de opgaverubriek die in het winternummer verscheen, in 2016 waren dit er 11. 55 pagina's werden gevuld met artikelen, 70 in 2016, 11 door de *Opgaverubriek*, in 2016 ook 11, 9 met boekbesprekingen, 2 in 2016 en 2 pagina's met haiga, geen in 2016 en tot slot vulden *Nieuwe publicaties*, *Mededelingen* en *Vonkjes* nog eens 16 pagina's, in 2016 waren dit er 12. Op heel veel van deze pagina's vinden we ook haiku's of tanka's.

Wat er gepubliceerd gaat worden, wordt bepaald door de hele redactie. Elk nummer heeft een aantal vaste onderdelen, waarvan nooit wordt afgeweken, en wat er verder van de geselecteerde kopij in een nummer komt, wordt door de eindredacteur (Marian Poyck) bepaald op grond van de beschikbare ruimte en de urgentie. Wat overblijft, wordt met voorrang in het erop volgende nummer geplaatst.

De redactie heeft in 2017 geen wijzingen gekend. Er zijn 4 Vlamingen: Jean-Marie Werrebrouck, Riet De Bakker, Walter Vereertbrugghen en Luc Lambrecht en 4 Nederlanders: Marian Poyck (eindredacteur), Leidy de Boer (secretaris), Arnold Vermeeren en Helena van den Enden. Er is geen nieuwe hoofdredacteur aangesteld.

De redactie kwam viermaal op een zondag in januari, april, juni en oktober bijeen, telkens in Nederland (Rotterdam).

Leidy de Boer, redactiesecretaris, 2 februari 2018

ⁱ Het aantal pagina's is niet steeds een geheel getal, ik heb naar boven of naar beneden afgerond, zodat ik over de gehele jaargang op de 160 pagina's kwam.